

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

02 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte – Nicolae Gordilă,
Judecători – Liliana Catan, Iurie Diaconu, Ion Guzun și Valentina Clevadi,
judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de avocatul Nicolae Marandici în numele inculpatului Proca Mihail și de inculpatul Eremia Vitalie împotriva sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 20 februarie 2012 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2014, în cauza penală în privința lui:

Proca Mihail Ion, născut la 16 octombrie 1970, originar din s. Pitușca, r-nul Călărași, domiciliat mun. Chișinău, str. Milescu Spătaru 11/10, ap. 43;

și

Eremia Vitalie Andrei, născut la 11 mai 1972, originar din s. Pașcani, r-nul Hîncești, domiciliat mun. Chișinău, str. Calea Orheiului 105, ap. 106;

Termenul de examinare a cauzei:

- prima instanță: 04.06.2010 – 20.02.2012;
- instanța de apel: 14.05.2012- 19.06.2012;
- instanța de recurs: 18.08.2014- 02.12.2014;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 20 februarie 2012, au fost recunoscuți vinovați condamnați:

Eremia Vitalie - în baza art. 362/1 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, la 3 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de activități de organizare a călătoriilor turistice și angajare la lucru a persoanelor pe un termen de 3 ani, iar în baza art. 90 Cod penal pedeapsa aplicată i-a fost suspendată pe un termen de probă de 1 an;

Proca Mihail - în baza art. 362/1 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, la 3 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de activități de organizare a călătoriilor turistice și angajare la lucru a persoanelor pe un termen de un an, iar în baza art. 90 Cod penal pedeapsa aplicată i-a fost suspendată pe un termen de probă

de 1 an;

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Proca Mihail, la începutul lunii aprilie 2008, în mun. Chișinău, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Eremia Vitalie și Buga Sergiu (*cauza penală în privința căruia a fost încetată cu eliberarea lui de la răspunderea penală și tragerea la răspunderea administrativă*), alte persoane neidentificate de organul de urmărire penală, cu scopul de obținere a profitului a organizat intrarea și șederea ilegală pe teritoriul Republicii Italia a cetățenilor R. Moldova Leonid Bugaian și Silvia Cioina, nefiind cetățeni sau rezidenți ai acestui stat, și prin confecționarea și vânzarea documentelor oficiale false a convenit cu Leonid Bugaian și Silvia Cioina să primească de la fiecare a câte 4.500 Euro, care potrivit cursului BNM la acea perioadă constituia 74.475 lei și în total suma de 148.950 lei în următoarele circumstanțe.

Proca Mihail, în luna aprilie 2008, prin înțelegere prealabilă și împreună cu Buga Sergiu, Eremia Vitalie cu scopul de a obține un profit din organizarea migrației ilegale, au confecționat pe numele lui Bugaian Leonid cartea de identitate falsă a cetățeanului României cu seria și numărul VS 135824 și permisul fals de ședere în Italia cu seria și numărul SASA066724 pe numele aceleiași persoane și, pe numele Silviei Cioina permis de ședere pe teritoriul Italiei fals, cu seria și numărul F471947.

La 14.04.2008, Proca Mihail acționând împreună cu Buga Sergiu și Eremia Vitalie, a primit de la Bugaian Leonid și Silvia Cioina, a câte 4.500 Euro pentru organizarea migrațiunii ilegale a lor în Italia.

La 15.04.2008, Eremia Vitalie, acționând împreună cu Buga Sergiu, Proca Mihail și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, i-a transportat pe Bugaian Leonid și Cioina Silvia în orașul Odessa, Ucraina.

În aceeași zi, în orașul Odessa din Ucraina, pe Leonid Bugaian și Silvia Cioina, i-au întâlnit o persoană pe nume „Ghena” care acționând de comun acord cu Eremia Vitalie, Proca Mihail și Buga Sergiu, i-au transmis lui Bugaian Leonid cartea de identitate falsă a cetățeanului României cu seria și numărul VS 135824 și permisul fals de ședere în Italia cu seria și numărul SASA066724, iar Silviei Cioina permis fals de ședere pe teritoriul Italiei cu seria și numărul F471947. Le-a explicat lui Bugaian Leonid și Cioina Silvia cum să intre ilegal în orașul Viena din Austria, iar ulterior în orașul Milan din Italia în baza documentelor care i le-a transmis și ce să facă cu actele false ulterior.

La 15.04.2008, Cioina Silvia a acționat potrivit instrucțiunilor primite de la persoana necunoscută și în Aeroportul din Milano, Italia a prezentat la control permisul fals de ședere pe teritoriul Italiei cu seria și numărul F471947 și din considerentul că actele erau false a fost stopată de către organele de drept ale Italiei.

La 16.04.2008, Leonid Bugaian în aeroportul din orașul Odessa din Ucraina a fost reținut de către reprezentanții organelor de drept ale Ucrainei deoarece deținea acte de identitate false.

Eremia Vitalie, la începutul lunii aprilie 2008, în mun. Chișinău, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Buga Sergiu, Proca Mihail și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, cu scop de profit a organizat intrarea și șederea ilegală pe teritoriul Republicii Italia a cetățenilor R. Moldova Leonid Bugaian și Silvia Cioina care nu sunt cetățeni sau rezidenți ai acestui stat.

În această perioadă, întru realizarea acestui scop, Eremia Vitalie, împreună cu Buga Sergiu și Proca Mihail, s-au înțeles cu Leonid Bugaian și Silvia Cioina ca pentru organizarea intrării și șederii ilegale pe teritoriul Italiei în baza documentelor oficiale false acestea să achite fiecare câte 4.500 Euro, care potrivit cursului BNM la acea perioadă constituia 74.475 lei, în total suma de 148.950 lei.

În aceeași perioadă de timp, Eremia Vitalie, de comun acord cu Buga Sergiu, Proca Mihail și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, cu scopul obținerii profitului din organizarea migrației ilegale, au confecționat, în circumstanțe nestabilite, pe numele lui Bugaian Leonid cartea de identitate falsă a cetățeanului României cu seria și numărul VS 135824 și permisul fals de ședere în Italia cu seria și numărul SASA066724 și pe numele Silviei Cioina permis de ședere pe teritoriul Italiei fals cu seria și numărul F471947.

La 14.04.2008, Proca Mihail, care acționa împreună și de comun acord cu Buga Sergiu și Eremia Vitalie a primit de la Bugaian Leonid și Silvia Cioina, bani în sumă de a câte 4.500 Euro, pentru organizarea de mai departe a migrațiunii ilegale a acestora în Italia.

La 15.04.2008, Eremia Vitalie, care acționa împreună și în comun acord cu Buga Sergiu și Proca Mihail și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, i-a transportat pe Bugaian Leonid și Cioina Silvia în or. Odessa, Ucraina.

În orașul Odessa din Ucraina, Leonid Bugaian și Silvia Cioina, au fost întâlniți de către o persoană nestabilă de către organul de urmărire penală pe nume „Ghena”, care acționa de comun acord cu Eremia Vitalie, Proca Mihail și Buga Sergiu și le-a transmis lui Bugaian Leonid și Silviei Cioina cartea de identitate falsă a cetățeanului României cu seria și numărul VS 135824 pe numele lui Bugaian Leonid și permisul fals de ședere în Italia cu seria și numărul SASA066724 pe numele acestuia și pe numele Silviei Cioina permis fals de ședere pe teritoriul Italiei cu seria și numărul F471947. Această persoană i-a instruit pe Bugaian Leonid și Cioina Silvia cum să plece ilegal în orașul Viena din Austria, iar în continuare în orașul Milan din Italia în baza documentelor care i le-a transmis și ce să facă cu actele false ulterior.

La 15.04.2008, Cioina Silvia, procedînd potrivit instrucțiunilor primite de la persoana necunoscută, care acționa de comun acord și împreună cu Eremia Vitalie, Proca Mihail și Buga Sergiu, în Aeroportul din Milano, Italia, prezentînd permisul fals de ședere pe teritoriul Italiei cu seria și numărul F471947 la control, a fost stopată de către organele de drept ale Italiei deoarece acesta era fals. Iar la 16.04.2008, în aeroportul din orașul Odessa, Ucraina, de către reprezentanții

organelor de drept ale Ucrainei, pe motivul deținerii actelor de identitate false, a fost reținut Leonid Bugaian care intenționa să se deplaseze spre orașul Viena din Austria.

3. Avocatul Nicolae Marandici în interesele inculpatului și inculpatul Proca Mihail au contestat cu apel sentința instanței de fond, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința lui Proca M. din motiv că faptele incriminate nu au fost săvârșite de către inculpat.

În susținerea cerințelor sale apelanții au invocat că învinuirea înaintată și starea de fapt constatată de instanța de fond nu și-a găsit pe deplin confirmarea în cadrul cercetării judecătorești iar probele administrate de instanța de judecată au fost apreciate în mod eronat, existând în cazul dat probe suficiente care stabilesc cu certitudine că fapta incriminată nu a fost săvârșită de Proca Mihail.

Nevinovăția lui Proca M. se confirmă prin declarațiile date în cadrul urmăririi penale și a cercetării judecătorești de către M. Proca, inculpatul V. Eremia, martorii S. Cioina, L. Bugaian, S., învinuitul S. Buga (cauza penală în privința lui a fost încetată cu eliberarea lui de la răspunderea penală și tragerea la răspunderea administrativă).

Reieșind din probele acumulate de organul de urmărire penală și cele din cadrul cercetării judecătorești este evident că cineva intenționat a înscenat și regizat acest act de migrație ilegală și această concluzie reiese direct din materialele cauzei penale.

Martorii Cioina și Bolocan au declarat că au fost impuși de colaboratorii poliției să depună mărturii care nu corespund realității. De asemenea inculpatul Eremia a mai declarat că poliștii de la el au extorcat și primit 6.000 Euro.

A fost efectuată cu grave încălcări ale art. 116 CPP prezentarea spre recunoaștere a lui Proca de către Bugaian (f.d. 56) și de către Cioina (f.d.316-317), or recunoașterea după fotografii se face numai în cazul în care prezentarea persoanei spre recunoaștere este imposibilă, așa cum prevede alin.6 al art.116 CPP.

Mai mult ca atât, la domiciliul lui Proca M. a fost efectuată percheziția, însă careva documente sau alte obiecte care ar avea atribuție la deplasarea cet. Cioina și Bugaian peste hotarele țării nu au fost depistate. (f.d.62-63).

În ordonanța de punere sub învinuire a lui Proca M. din 25 mai 2010, în partea descriptivă se indică că Buga Sergiu prin acțiunile sale intenționate a comis organizarea migrațiunii ilegale, adică organizarea în scop de profit, a intrării și șederii ilegale pe teritoriul unui stat a persoanei care nu este cetățean sau rezident al acestuia, săvârșită prin confecționarea și utilizarea documentelor oficiale false, asupra a două persoane și de mai multe persoane, infracțiune prevăzută de art. 362/1 alin.(2) lit. b), c) Cod Penal, iar în partea rezolutivă se dispune de a-1 pune sub învinuire pe Proca Mihail.

De asemenea, în ordonanța de punere sub învinuire se indică că, Proca urmărind scopul de profit a organizat intrarea și șederea ilegală pe teritoriul

Republicii Italia a cetățenilor Republicii Moldova Leonid Bugaian și Silvia Cioina care nu sunt cetățeni sau rezidenți ai acestui stat. Însă în toate explicațiile și procesele verbale de audiere a lui Bugaian acesta a declarat că a fost reținut în aeroportul din Odessa, dar în Italia nu a ajuns.

Nimeni dintre martori nu au indicat direct că Proca ar fi comis organizarea migrațiunii ilegale ale lui Cioina și Bolocan sau că acesta ar fi avut un folos financiar sau material. Cu toate acestea, organul de urmărire penală, fără a avea vre-o probă care ar demonstra cu certitudine că M. Proca ar fi fost implicat măcar indirect, nemaivorbind de direct la comiterea infracțiunii, îl pune ilegal pe acesta sub învinuire încriminându-i comiterea infracțiunii prevăzută de art. 362/1 alin.(2) lit. b), c) Cod Penal.

Martorul Bugaian în ședința de judecată nu a fost prezent și careva declarații în fața instanței nu a depus. La urmărirea penală confruntarea între Bugaian și Proca nu s-a efectuat circumstanțe care contravin prevederilor art. 101 pct.(4) CPP.

Astfel, conform art.371 alin.(1) pct.2) CPP, declarațiile martorului Bugaian nu pot fi puse la baza unei sentințe, așa cum a procedat instanța de fond.

Prin urmare, cu referire la prevederile art. 8; 26 alin.(3); 389 alin.(2) CPP Cod de procedură, totalitatea probelor acumulate, incontestabil impune faptul că participarea lui M. Proca la comiterea infracțiunii încriminate nu a fost dovedită.

3.1. Avocatul Iurie Nichitoi în interesele inculpatului și inculpatul Eremia Vitalie, la fel au contestat cu apel sentința instanței de fond, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea în privința inculpatului V. Eremia a unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta incriminată nu a fost săvârșită de el.

În acest aspect apelanții au invocat că instanța de fond nu a respectat întru totul prevederile legale ale art.105-110; 314 alin. (1); 370 alin. (1) CPP și anume au făcut referire la declarațiile date de către Bugaian Leonid, care au fost făcute doar în cadrul urmăririi penale, fără ca acesta să fie prezent în cadrul ședințelor de judecată, totodată aceste declarații sunt contradictorii. Mai mult decât atât, aceste probe nu au fost cercetate în cadrul ședinței de judecată, fiind date doar la faza urmăririi penale, iar instanța de fond le-a dat o apreciere contrar normelor art. 371 alin (2) CPP.

Declarațiile lui Leonid Bugaian, date în cadrul urmăririi penale, se contrazic cu declarațiile date de Silvia Cioina, care s-a aflat cu acesta în acea perioadă și anume din Chișinău până în hotelul de la Odessa, sau instanța urma să țină cont că declarațiile Silviei Cioina au putut fi verificate în instanța de judecată, pe când a lui Bugaian Leonid nu, ceea ce vine în contradicție cu prevederile art. 389 alin. (2) CPP.

Totodată, în cadrul ședinței de judecată, martora Silvia Cioina, a declarat că recent a fost audiată de către un ofițer de urmărire penală din mun. Bălți, care i-a prezentat declarațiile acesteia din dosar date în cadrul urmăririi penale și i-a spus să le transcrie exact așa cum sunt acestea.

La fel, declarațiile lui Buga Sergiu, precum că Eremia Vitalie urma să le

acorde viză pentru plecare peste hotare lui Cioina S. și Bugaian L., nu rezistă criticii.

În cadrul ședințelor de judecată, fiind interogat martorul acușării Sergiu Bolocan a declarat, că pe Eremia Vitalie nu-l cunoaște, de la acesta cu mult timp în urmă a achiziționat un automobil, de asemenea acesta a declarat că a fost intimidat de către colaboratorii CCTP pentru a da depoziții precum că Eremia Vitalie l-ar fi sunat pe acesta.

Concluzia instanței conform căreia martorul Sergiu Bolocan ar fi indicat că Eremia Vitalie a transportat persoane, nu corespunde adevărului, deoarece în cadrul ședințelor de judecată acesta nu a dat asemenea declarații.

Ceia ce ține de probele indicate de instanța de judecată în sentință, unica probă care este pusă la baza sentinței de condamnare, sunt declarațiile martorului Bugaian Leonid, care după cum rezultă poartă un caracter contradictoriu, nu au fost cercetate în cadrul ședinței de judecată contrar dispozițiilor art. 389 alin. (2) CPP, precum și declarațiile inculpatului (martorului) Buga Sergiu, care a declarat că Eremia Vitalie urma să confecționeze vize false, pe când asemenea acte nici nu există la materialele cauzei.

Nici convorbirile telefonice nu confirmă înțelegerea despre organizarea migrării și vinovăției lui Vitalie Eremia, deoarece din conținutul acestora nu rezultă că discuțiile purtate se referă la migrațiunea ilegală a lui Cioina S. și Bugaian L.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2012, au fost admise apelurile declarate de avocatul Nicolae Marandici în interesele inculpatului și a inculpatului Proca Mihail precum și de avocatul Iurie Nichitoi în interesele inculpatului și a inculpatului Eremia Vitalie, casată sentința instanței de fond, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Procesul penal intentat în privința lui Proca Mihail în baza art. 362/1 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, a fost încetat în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) CPP, deoarece există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Eremia Vitalie, învinuit în baza art. 362/1 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, a fost achitat în temeiul art. 390 alin. (1), pct. 3) CPP, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

4.1. La adoptarea soluției date instanța de apel a statuat:

Cu referire la încetarea procesului penal în privința lui Proca Mihail.

4.1.1. Prima instanță nu a cercetat minuțios probele prezentate de partea acușării care au fost dobândite cu încălcarea prevederilor legale ce țin de dobândirea probelor și anume nu a analizat și nu s-a expus asupra circumstanțelor dobândirii declarațiilor de la martorul Cioina Silvia, care a declarat că a fost impusă să dea declarații ce nu corespund adevărului, precum și declarațiilor martorului Bugaian Leonid care nici nu a fost audiat în cadrul ședinței de judecată.

De asemenea, s-a constatat încălcarea prevederilor art.116 Cod procedură penală și anume ce ține de recunoașterea persoanei după fotografie a lui Proca de către Bugaian L. (f.d.56, vol. I) și de către Cioina S. (f.d.316-317, vol. II), or potrivit art.116 alin.(6) Cod procedură penală, recunoașterea după fotografii se face numai în cazul în care prezentarea persoanei spre recunoaștere este imposibilă, însă careva impedimente la prezentarea pe viu a lui Proca M. spre recunoaștere nu au fost.

Tot aici, se evidențiază încălcarea ce se manifestă prin faptul că, înainte de procedura de recunoaștere urma în mod obligatoriu să fie audiate persoanele care urmează să recunoască pe cineva, asupra înfățișării, caracteristicilor, semnalmentelor și aspectului fizic a persoanei care urma să fie recunoscută, ceea ce nu a fost efectuat.

Astfel, în sensul prevederilor art.94 alin.(1) pct.8) CPP „datele neadmise ca probe” încălcările menționate duc la nulitatea acțiunilor procesuale și prin urmare necesită a fi excluse din dosar, fapt ce nu a fost luat în considerație de instanța de fond, fiind puse la baza sentinței de condamnare.

4.1.2. Instanța de apel, a acceptat argumentele apărării și anume că, în ordonanța de punere sub învinuire a lui Proca M. din 25 mai 2010 (f.d.361, vol. II), în partea descriptivă se indică că „Buga Sergiu prin acțiunile sale intenționate a comis organizarea migrațiunii ilegale, adică organizarea în scop de profit, a intrării și șederii ilegale pe teritoriul unui stat a persoanei care nu este cetățean sau rezident al acestuia, săvârșită prin confecționarea și utilizarea documentelor oficiale false, asupra a două persoane și de mai multe persoane, infracțiune prevăzută de art. 362/1 alin.(2) lit. b), c) Cod Penal”, iar în partea rezolutivă se dispune de a-1 pune sub învinuire pe Proca Mihai.

Astfel, se prezumă că învinuirea adusă lui Proca M. nu este concretă și nu corespunde cu circumstanțele reale ale cauzei, conținând circumstanțe ce afectează drepturile și interesele altei persoane, în privința căreia deja a fost adoptată o ordonanță de încetare a procesului penal. În ordonanță se indică că, „Proca urmărind scopul de profit a organizat intrarea și șederea ilegală pe teritoriul Republicii Italia a cetățenilor Republicii Moldova Leonid Bugaian și Silvia Cioina care nu sunt cetățeni sau rezidenți ai acestui stat”, însă potrivit declarațiilor lui Bugaian L. acesta a fost reținut în aeroportul din Odessa, dar nu pe teritoriul Republicii Italia.

4.1.3. De asemenea, instanța de apel a considerat întemeiat argumentul apărătorului în numele inculpatului Proca M., precum că declarațiile martorului Bugaian L. nu puteau fi puse la baza sentinței de condamnare, deoarece acesta nu a fost prezent în ședința de judecată și careva declarații în fața instanței nu a depus, or la urmărirea penală confruntarea între Bugaian și Proca nu s-a efectuat, iar conform art.101 pct.(4) Cod procedură penală, instanța pune la baza hotărârii sale numai acele probe la cercetarea cărora au avut acces toate părțile în egală măsură.

Tot aici, conform prevederilor art.371 alin.(1) pct.2) Cod procedură penală, citirea în ședința de judecată a declarațiilor martorului când ultimul lipsește în

ședință și absența lui este justificată fie prin imposibilitatea absolută de a se prezenta în instanță, cu condiția că audierea martorului a fost efectuată cu confruntarea dintre acest martor și bănuț, învinuit sau martorul a fost audiat în conformitate cu art.109, 110 Cod procedură penală.

De asemenea, pe parcursul urmării penale au fost admise și încălcări de procedură ce țin de audierea martorilor și anume, audierea martorului Bugaian Leonid (f.d.226, vol. I), unde procurorul, fără a avea careva împuterniciri acordate de procurorul ierarhic superior (delegație) de a merge într-un stat străin și a audia o persoană în calitate de martor, de sine-stătător a efectuat acțiuni de urmărire penală pe teritoriul altui stat, precum și fără acordul autorităților din statul respectiv.

Prin urmare, potrivit prevederilor art.4, alin.(1) Cod procedură penală, Legea procesuală penală este unică pe tot teritoriul Republicii Moldova și obligatorie pentru toate organele de urmărire penală și instanțele judecătorești, indiferent de locul săvârșirii infracțiunii și alin.(2). Alte modalități de acțiune a legii procesuale penale pot fi stabilite prin tratate internaționale la care Republica Moldova este parte.

Astfel, careva tratat dintre SUA și Republica Moldova cu privire la asistența juridică în materie penală nu a fost semnat, sau cel puțin procurorul în cadrul efectuării urmării penale, urma în mod obligatoriu să adopte o comisie rogatorie către autoritățile SUA de audiere a lui Bugaian L. în calitate de martor.

4.1.4. Instanța de apel, a reținut în mod decisiv că, potrivit materialelor cauzei penale, la 23.04.2008 a fost pornită urmărirea penală pe cazul dat (f. d. 1, vol. I) și anume cu indicarea persoanei bănuțe - Proca Mihail; la 24.04.2008 Proca Mihail a fost recunoscut în calitate de bănuț pe cauza penală dată (f.d. 107) și tot atunci explicate drepturile și audiat în această calitate (f.d.108-110), iar la 10.02.2009 procurorul emite ordonanța de punere sub învinuire a lui Proca Mihail (f.d.210-211) și audiat în această calitate (f.d.213).

Instanța de apel a conchis, că potrivit Hotărârii Curții Constituționale a RM, nr.26 din 23.11.2010, s-a declarat drept neconstituțional al. (6) al articolului 63 din Codul de procedură penală al RM, adică prevederea „Dacă, la expirarea termenelor indicate în alin.(2), nu s-a dispus scoaterea persoanei de sub urmărire penală sau punerea ei sub învinuire, calitatea de bănuț încetează de drept. Încetarea de drept a calității de bănuț în legătură cu expirarea termenelor indicate în alin.(2), în cazul acumulării ulterioare a probelor suficiente, nu împiedică punerea persoanei sub învinuire pentru același fapt” este considerată ca fiind neconstituțională.

În consecință, instanța de apel, a statuat că, art.251 Cod procedură penală, prevede că, încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal, atrage nulitatea actului procedural numai în cazul când s-a comis o încălcare a normelor procesual penale, ce nu poate fi înlăturată decât prin anularea acelui act, astfel din momentul în care ordonanța de punere sub învinuire a persoanei este considerată nulă, respectiv devin nule și toate celelalte acte

procedurale.

Din aceste motive, instanța de apel a ajuns la concluzia de încetare a procesului penal, fără a stabili vinovăția sau nevinovăția inculpatului, or în caz contrar s-ar încălca flagrant drepturile și interesele lui Proca Mihail la un proces echitabil, mai mult că, probele au fost dobândite cu încălcări de procedură, ceea ce nu poate fi admis, or aceste circumstanțe exclud sau condiționează tragerea la răspundere penală.

Cu referire la achitarea inculpatului Eremia Vitalie.

4.2. Instanța de apel a stabilit că, la pronunțarea sentinței de condamnare a lui Eremia Vitalie în baza art. 362/1 alin.(2), lit. b), c) Cod penal, instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art.21 din Constituția R. Moldova, despre respectarea principiului prezumției nevinovăției și legalității în procesul penal, or fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii incriminate, adică simpla transportare a pasagerilor nu poate fi considerată ca o infracțiune.

În acest aspect, instanța de apel, a acceptat declarațiile inculpatului Eremia Vitalie, inclusiv că acesta a recunoscut următoarele circumstanțe: „... *aproximativ în luna aprilie 2008 a fost telefonat de către Sergiu Buga cu rugămintea de a face o cursă cu automobilul său personal la Odessa, însă el a refuzat din motiv că are interdicție de a părăsi țara. Acesta iarăși l-a telefonat peste două zile și l-a rugat să se deplaseze în orașul Dubăsari și el a căzut de acord. S-a întâlnit cu Sergiu Buga, acesta i-a dat două pașapoarte de plecare peste hotare și i-a explicat că persoanele vin din afara orașului și seara vor fi în hotelul „Zarea”. S-a întâlnit seara cu cele două persoane Cioina Silvia și Bugaian Leonid la hotelul „Zarea”, le-a înmînat pașapoartele și le-a anunțat, precum că Sergiu Buga l-a rugat ca să-i transporte pînă în Dubăsari. Din spusele lor a înțeles că persoanele erau la curent cu situația dată. S-au înțeles pentru a doua zi, pe 05:00 - 06:00 să se întâlnească. A doua zi au plecat spre Dubăsari, iar la vamă i-a ajutat pe aceștia să îndeplinească fișele pentru emigranți, au trecut vama și i-a dus în Dubăsari, i-a lăsat la o stație de alimentare și s-a întors înapoi. La întoarcere, Sergiu Buga l-a telefonat și l-a întrebat dacă le-a dat actele acelor două persoane și i-a mulțumit. La câteva zile Sergiu Buga l-a telefonat și l-a rugat să se întâlnească. S-au întâlnit într-o cafenea și acesta i-a povestit că are probleme cu aceste persoane care le-a dus în Dubăsari”.*

Referitor la declarațiile martorilor Cioina Silvia, Buga Sergiu, Bolocan Sergiu și a coinalpatului Proca M., instanța de apel a conchis că aceste declarații nu confirmă vinovăția lui Eremia Vitalie de săvîrșirea infracțiunii incriminate în baza art. 362/1 alin.(2), lit. b), c) Cod penal.

Astfel, indică instanța de apel, din declarațiile martorilor Silvia Cioina și Leonid Baguiian rezultă că, Eremia Vitalie i-a transportat pînă în orașul Dubăsari, iar mai departe, pînă în or. Odessa s-au deplasat cu o altă persoană. În orașul Odessa ultimii au fost întâlniți și instruiți despre faptul cum să între în orașul Viena din

Austria, iar ulterior în orașul Milan din Italia de către o persoană pe nume „Ghena”.

Ce ține de veridicitatea declarațiilor martorului Buga S., instanța de apel l-a apreciat critic, deoarece la începutul urmăririi penale, fiind cercetat în calitate de bănuit, acesta nu s-a referit la Eremeia V., însă după înaintarea învinuirii, dînsul avînd intenția de a nu fi pedepsit aspru și anume, avînd și calitatea de învinuit, a denaturat declarațiile date în calitate de bănuit și l-a indicat pe Eremeia V. ca coparticipant, or în privința lui Buga Sergiu prin ordonanța din 27.05.2010, s-a încetat urmărirea penală, cu tragerea la răspundere administrativă în baza art.55 Cod penal la amendă 150 unități convenționale.

4.2.1. În consecință, instanța de apel, a concluzionat că, instanța de fond neîntemeiat a pus la baza sentinței de condamnare a lui Eremeia Vitalie probele administrate în cadrul urmăririi penale deoarece acestea nu confirmă vinovăția ultimului și anume: raportul de expertiză nr.1133 din 12.05.2008 în care se indică că cartea de identitate cu seria și nr.VS135824 pe numele lui Bugaian Leonid nu este confecționată la întreprinderea specializată; recipisa scrisă de inculpatul Proca Mihail prin care se confirmă că la 14.04.2008 a împrumutat de la Bugaian Leonid și se obligă să-i restituie acești bani și deci prin această recipisă s-a probat că de fapt acești bani n-au fost împrumutați dar inculpatul i-a primit pentru plecarea lui Bugaian Leonid, dar dacă nu se va primi și va fi întors în țară îi va restitui și după ce Bugaian Leonid a fost întors în țară Proca Mihail i-a restituit banii; fotocopia pașaportului lui Bugaian Leonid pe trei file și biletele avia pe numele Bugaian Leonid; informația parvenită de la Centru Virtual Național SEC1/GUAM din 22.04.2008 (f. d. 50, vol. 1) prin care se confirmă că codul numeric personal 1870510417643 nu figurează în baza de date a Romîniei, adică este fals, iar cartea de identitate romînească seria VS nr. 135824 a fost eliberată cetățenei din Romînia, Paraschiv Mihaela; procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie în procesul căruia Bugaian Leonid l-a recunoscut pe Proca Mihail și Buga Sergiu că ei sînt unii din persoanele care au organizat plecarea lui peste hotare (f. d. 56, 57); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie (f. d. 316) prin care Cioina Silvia, l-a recunoscut pe Proca Mihail că este persoana căreia i-a dat pașaportul și banii în sumă de 4.500 Euro pentru organizarea plecării în Italia (despre procedura recunoașterii instanța de apel s-a expus mai sus); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie (f. d. 319-320) unde se consemnează că Cioina Silvia l-a recunoscut pe Buga Sergiu ca persoană care s-a apropiat de Proca Mihail în timpul primei întâlniri lîngă magazinul „Unic”; Ordonanța de percheziție din 23.04.2008, eliberată prin încheierea judecătorului de instrucție din 23.04.2008 și procesul verbal de percheziție în apartamentul lui Proca Mihail din 24.04.2008 din care se constată că la el acasă au fost depistate mai multe cereri (f.d.59,61-63) privind eliberarea vizelor „Shenghen” pentru persoane diferite, copii de pașapoarte, certificate de naștere, copii de buletine, copia contractului de muncă; răspunsul de la Serviciul Grăniceri din 23.10.2008 prin care se confirmă traversarea graniței de stat

de către Bugaian Leonid; ordonanța privind ridicarea descifrărilor telefonice din 10.11.2008, încheierea judecătorului de instrucție din 10.11.2008, ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală (f. d. 184) și procesul-verbal de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice ale abonatului S.A. „Orange” (f. d. 181) telefonul cu numărul 69294665 ce aparține lui Buga Sergiu în regim de intrare-ieșire, că în perioada de timp de la 01.03.2008 pînă la 30.05.2008. a fost apelat de abonații cu numărul 069147202 ce aparține lui Eremia Vitalie a fost apelat de abonatul cu numărul 079455414 ce aparține lui Proca Mihai de nenumărate ori, fapt ce confirmă înțelegerile despre organizarea plecărilor ilegale ale părților vătămate; actul de primire-predare nr. AE 1291 prin care se constată că Silvia Cioina a fost întoarsă în țară (f. d. 265); documentele în limba italiană prezentate de către Cioina Silvia de la organele competente ale Italiei prin care se confirmă ilegalitatea actelor, inclusiv și procesul verbal nr. F471947 eliberat de Comisariatul din Milan la data de 15.06.2007 privind ridicarea permisului de reședință de la Silvia Ciona fiindcă s-a dovedit a fi fals (f. d. 283); procesul-verbal de examinare a actelor anexate la explicația dată de Cioina Silvia, ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală (f.d.288); raportul de expertiză nr. 1133 din 12.05.2008 prin care s-a concluzionat că blancheta permesso di soggiorno per stranieri cu seria și numărul SSA066724 eliberat lui Bugaian Leonid și blancheta cărții de identitate cu seria și numărul VS 135824 eliberat lui Bugaian Leonid nu sunt confecționate la întreprinderea poligrafică specializată în confecționarea blanchetelor de documente.

4.2.2. La fel, instanța de apel, a mai menționat și faptul că, în privința lui Eremeia V. s-au admis încălcări din partea primei instanțe și anume s-a încălcat dreptul la apărare, or potrivit procesului verbal al ședinței de judecată din 07.12.2010 (f.d.22, vol. III), în calitate de apărător în proces a inculpatului Eremeia V. a fost admis avocatul Lozovscaia Tatiana, însă careva mandat la materialele cauzei nu a fost depistat.

5. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitînd casarea acesteia cu menținerea sentinței instanței de fond fără modificări.

În acest aspect, procurorul recurent a invocat:

În primul rînd: Instanța de apel în decizie menționează că *„prima instanță nu a analizat și nu s-a expus asupra circumstanțelor dobîndirii declarațiilor de la martora Cioina Silvia, care a declarat că a fost impusă să dea declarații ce nu corespund adevărului, precum și declarațiilor martorului Bugaian L. care nici nu a fost audiat în cadrul ședinței de judecată”*, însă această concluzie de a pune la îndoială declarațiile acestor martori, este una ilegală în lipsa citării și audierii acestora în instanță la inițiativa și solicitarea apărării, deoarece anume ei au contestat în apelurile sale despre circumstanțele dobîndirii declarațiilor martorilor menționați.

Instanța de fond a respins argumentul apărătorului precum că nu necesită a fi apreciate declarațiile martorului Bugaian Leonid date în SUA, deoarece acesta a fost audiat și anterior și a dat depoziții analogice. Mai mult, deși acesta a fost audiat în SUA, procesul-verbal din lipsa emiterii comisiei rogatorii către autoritățile acestui stat, nu poate fi declarat nul, deoarece el a fost audiat nu de către autoritățile statului respectiv dar nemijlocit de către procurorul care efectua conducerea urmăririi penale și avea dreptul de a efectua acțiunea respectivă procesuală legal.

Instanța de fond a reținut că, atât în cadrul audierii inițiale de către organul de urmărire penală, cât și la audierea repetată, martorul Bugaian Leonid a declarat că „... în acest timp de ei s-a apropiat un automobil de model „Mercedes”, la volanul căruia se afla Eremia Vitalie. El le-a spus să urce în mașină deoarece vor merge cu el pînă la Dubăsari, iar de acolo vor pleca mai departe cu alt automobil spre Ucraina.” Aceste declarații demonstrează cu certitudine că Vitalie Eremia era implicat în procedura de organizare a migrării ilegale a părților vătămate.

Eremia Vitalie în instanța de fond și ulterior în cea de apel, a declarat că nu este vinovat, n-a întreprins acțiuni pentru migrarea ilegală a martorilor, n-a acționat împreună cu Proca Mihail, dar din declarațiile date de Bugaian Leonid (f. d. 55, 227 vol. 1), se constată că acesta a declarat că, „... în holul hotelului „Zarea” a venit Eremia Vitalie, i-a făcut din deget, l-a chemat după el, pe coridor și l-a întrebat dacă a adus banii și cînd i-a răspuns că da, Eremia Vitalie i-a dat pașaportul și i-a spus ca mîine dimineață să fie lîngă ASEM și vor pleca. Dimineața el și Silvia au urcat la el în automobil, pe drum Eremia Vitalie le-a spus să declare la vamă că pleacă în orașul Kiev în ospeție, iar cînd au ajuns la Dubăsari, el, Eremia Vitalie, a oprit automobilul lîngă un automobil de model „Audi” cu numere de înmatriculare din orașul Chișinău și Eremia Vitalie le-a spus că vor pleca vor pleca cu acest automobil pînă în orașul Odessa”.

Referitor la faptul că declarațiile martorului Bugaian Leonid, care au fost date citirii în ședința de judecată, nu pot fi luate în considerație deoarece nu s-a efectuat confruntarea cu părțile, instanța de fond a menționat în sentință că în cadrul urmăririi penale între martorul Bugaian Leonid și bănuiții Proca M. și Buga S. a fost efectuată procedura de confruntare.

Bănuiții au refuzat de a răspunde la întrebările adresate, însă organul de urmărire penală, întru respectarea prevederilor art. 113 CPP, a respectat dreptul la apărare acestora prezentîndu-le posibilitatea de a formula întrebări martorului, însă aceștia benevol au refuzat la dreptul său, din care motive, argumentul că confruntarea nu a fost efectuată, nu poate fi apreciat ca fiind temeinic. Mai mult ca atât, după cercetarea declarațiilor martorului Bugaian Leonid în ședința de judecată a instanței de fond, nici din partea apărătorilor, nici din partea inculpaților nu au parvenit careva obiecții, din care considerente instanța de fond a apreciat modul tacit de recunoaștere de către inculpați și acordul acestora cu declarațiile martorului Bugaian Leonid.

De asemenea instanța de fond constată că, confruntările în cadrul urmăririi penale au fost efectuate legal, la procesul de confruntare învinuiții au fost asistați de către apărători, care la acel moment nu au înaintat careva obiecții la capitoul ilegalității desfășurării confruntării sau de depistare a cărorva încălcări în acțiunile procesuale. Prin urmare, organul de urmărire penală a exercitat acțiunile procesuale cu respectarea drepturilor învinuiților și respectarea egalității armelor.

Privitor la argumentele apărării precum că declarațiile martorilor Bolocan Sergiu și ale Silviei Cioina sunt date sub influența colaboratorilor de poliție instanța de apel urma să le respingă, deoarece în ședința de judecată a instanței de fond, procurorul participant a prezentat ordonanța de neîncepere a urmăririi penale emisă la plângerea martorului Cioina Silvia din 26 mai 2008, anexată la materialele cauzei, prin care s-a constatat că, o careva influență a colaboratorilor de poliție asupra acestor martori n-a avut loc, respectiv această ordonanță n-a fost contestată în ordinea art.313 CPP.

În rîndul doi: Instanța de apel în decizie menționează că „... s-a constatat încălcarea prevederilor art.116 Cod procedură penală și anume ce ține de recunoașterea persoanei după fotografie și anume a lui Proca de către Bugaian (f.d.56, vol. I) și de către Cioină (f.d.316-317, vol. II), or potrivit art.116 alin.(6) Cod procedură penală, recunoașterea după fotografii se face numai în cazul în care prezentarea persoanei spre recunoaștere este imposibilă, însă careva impedimente la prezentarea pe viu a lui Proca spre recunoaștere nu au fost.

Colegiul menționează și faptul că, potrivit materialelor cauzei penale date, la 23.04.2008 a fost pornită urmărirea penală pe cazul dat (f.d.1, vol. I) și anume cu indicarea persoanei bănuite - Proca Mihail; la 24.04.2008 Proca Mihail a fost recunoscut în calitate de bănuț pe cauza penală dată (f.d.107) și tot atunci explicate drepturile și audiat în această calitate (f.d.108-110); la 10.02.2009, fără raportul ofițerului de urmărire penală cu propunerea de a fi înaintată învinuirea, procurorul emite ordonanța de punere sub învinuire a lui Proca Mihail (f.d.210-211, vol. I) și audiat în această calitate (f.d.213).

Așa, potrivit Hotărîrii Curții Constituționale a RM, nr.26 din 23.11.2010, s-a declarat drept neconstituțional aliniatul (6) al articolului 63 din Codul de procedură penală al RM, adică prevederea „Dacă, la expirarea termenelor indicate în alin. (2), nu s-a dispus scoaterea persoanei de sub urmărire penală sau punerea ei sub învinuire, calitatea de bănuț încetează de drept. încetarea de drept a calității de bănuț în legătură cu expirarea termenelor indicate în alin. (2), în cazul acumulării ulterioare a probelor suficiente, nu împiedică punerea persoanei sub învinuire pentru același fapt” este considerată ca fiind neconstituțională (ilegală).

În continuare, Proca Mihail a fost recunoscut ca bănuț la 24.04.2008 și după expirarea termenului indicat la art.63 alin. (2) Cod procedură penală, de trei luni, abia la 10.02.2009 i-a fost înaintată învinuirea”.

Concluzia instanței de apel, în acest sens, nu este relevantă în raport cu

prevederile legii. Atît procesul verbal de recunoaşterea persoanei după fotografie cît şi ordonanţa de punere sub învinuire sunt acte procedurale şi în cazul în care sunt încălcate prevederile legale referitoare la punerea sub învinuire a persoanei sau recunoaşterea persoanei după fotografie, nu atrage nulitatea absolută a actului procedural respectiv, deoarece nu se află sub incidenţa art.251 alin.(2) CPP.

Or, conform alin.(4) al art.251 CPP, încălcarea oricărei altei prevederi legale decît cele prevăzute în alin.(2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acţiunii - cînd partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale - cînd partea ia cunoştinţă de materialele dosarului, sau în instanţa de judecată cînd partea a fost absentă la efectuarea acţiunii procesuale, precum şi în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanţă. Din materialul cauzei rezultă că, şi procesul verbal de recunoaşterea persoanei după fotografie cît şi ordonanţa de punere sub învinuire au fost emisă în prezenţa inculpatului Proca M. şi apărătorului său, fiind semnată. În cursul efectuării acţiunii respective, precum şi la terminarea urmăririi penale, cînd învinuitul Proca M. a luat cunoştinţă de materialele dosarului, ordonanţa de punere sub învinuire nu a fost contestată. Prin urmare, este greşită concluzia instanţei de apel, potrivit căreia încetarea procesului penal în privinţa lui Proca M. pe art.362/1 alin.(2) Cod penal este condiţionată de încălcarea prevederilor legale referitoare la ordonanţa de punere sub învinuire.

În rîndul trei: Instanţa de apel menţionează că „*Ce ţine de achitarea lui Eremiea Vitalie de comiterea infracţiunii prevăzute de art.362/1 alin.(2), lit. b), c) Cod penal, Colegiul consideră că, fapta inculpatului nu întruneşte elementele infracţiunii, adică simpla transportare a pasagerilor nu poate fi considerată ca o infracţiune*”.

Instanţa de apel î-1 achită pe Eremiea V. de comiterea infracţiunii prevăzute de art.362/1 alin.(2), lit. b), c) Cod penal, bazîndu-se doar pe declaraţiile exclusive a inculpatului, însă fără a lua în consideraţie celelalte probe care demonstrează cu certitudine vina ultimului în comiterea infracţiunii înscrinate cum ar fi:

Raportul de expertiză nr. 1133 din 12.05.2008 în care se indică că cartea de identitate cu seria şi nr. VS 135824 pe numele lui Bugaian Leonid nu este confecţionată la întreprinderea specializată; recipisă scrisă de inculpatul Proca Mihail prin care confirmă că la 14.04.2008 a împrumutat de la Bugaian Leonid 4500 de Euro pînă la 17.04.2008, dar, totodată indică că dacă nu se primeşte la întoarcere se obligă să-i restituie aceşti bani şi deci prin această recipisă s-a probat că de fapt aceşti bani n-au fost împrumutaţi dar inculpatul i-a primit pentru plecarea lui Bugaian Leonid, dar dacă nu se va primi şi va fi întors în ţară îi va restitui şi după ce Bugaian Leonid a fost întors în ţară Proca Mihail i-a restituit banii;

Fotocopia paşaportului lui Bugaian Leonid pe trei file şi biletele avia pe numele Bugaian Leonid; informaţia parvenită de la Centru Virtual Naţional SECI/GUAM din 22.04.2008 (f. d. 50, vol. 1) prin care se confirmă că codul numeric personal 1870510417643 nu figurează în baza de date a Romîniei, adică

este fals, iar cartea de identitate românească seria VS nr. 135824 a fost eliberată cetățenei din România, Paraschiv Mihaela;

Procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie în procesul căruia Bugaian Leonid 1-a recunoscut pe Proca Mihail și Buga Sergiu că ei sînt unii din persoanele care au organizat plecarea lui peste hotare (f.d. 56, 57);

Procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie (f.d. 316) prin care Cioina Silvia 1-a recunoscut pe Proca Mihail că este persoana căreia i-a dat pașaportul și banii în sumă de 4500 Euro pentru organizarea plecării în Italia; procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie (f.d. 319-320) unde se consemnează că Cioina Silvia 1-a recunoscut pe Buga Sergiu ca persoană care s-a apropiat de Proca Mihail în timpul primei întâlniri lângă magazinul „Unic”;

Ordonanța de percheziționare din 23.04.2008, încheierea judecătorului de instrucție din 23.04.2008 și procesul verbal de percheziție în apartamentul lui Proca Mihail din 24.04.2008 din care se constată că la el acasă au fost depistate mai multe cereri (f. d. 59, 61-63) privind eliberarea vizelor șenghen pentru persoane diferite, copii de pașapoarte, certificate de naștere, copii de buletine, copia contractului de muncă, ordonanța de recunoaștere și anexare la cauza penală a acestor corpuri delictive;

Răspunsul de la Serviciul Grăniceri din 23.10.2008 prin care se confirmă traversarea graniței de stat de către Bugaian Leonid; ordonanța privind ridicarea descifrărilor telefonice din 10.11.2008, încheierea judecătorului de instrucție din 10.11.2008, ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală (f.d. 184) și procesul-verbal de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice ale abonatului S.A. „Orange” (f.d. 181) *telefonul cu numărul 69294665 ce aparține lui Buga Sergiu, în regim de intrare-ieșire, în perioada de timp de la 01.03.2008 pînă la 30.05.2008, a fost apelat de abonații cu numărul 069147202 ce aparține lui Eremia Vital ie, a fost apelat de abonatul cu numărul 079455414 ce aparține lui Proca Mihail de nenumărate ori, fapt ce confirmă înțelegerile despre organizarea plecărilor ilegale ale părților vătămate;*

Actul de primire-predare nr. AE 1291 prin care se constată că Silvia Cioina a fost întoarsă în țară (f.d. 265); documentele în limba italiană prezentate de către Cioina Silvia de la organele competente ale Italiei prin care se confirmă ilegalitatea actelor, inclusiv și procesul verbal nr. F471947 eliberat de Comisariatul din Milan la data de 15.06.2007 privind ridicarea permisului de reședință de la Silvia Ciona fiindcă s-a dovedit a fi fals (f.d. 283); procesul-verbal de examinare a actelor anexate la explicația dată de Cioina Silvia, ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală (f.d. 288);

Raportul de expertiză nr. 1133 din 12.05.2008 prin care s-a concluzionat că blancheta permesso di soggiorno per stranieri cu seria și numărul SSA066724 eliberat lui Bugaian Leonid și blancheta cărții de identitate cu seria și numărul VS 135824 eliberat lui Bugaian Leonid nu sunt confecționate la întreprinderea

poligrafică specializată în confecționarea blanchetelor de documente;

În rîndul patru: Din declarațiile date de martorul Bolocan Sergiu în cadrul urmăririi penale (f.d. 149-150) se constată că acesta îl cunoaște pe Eremia Vitalie de aproximativ jumătate de an și aproximativ la mijlocul lunii aprilie 2008 ultimul l-a telefonat și i-a recomandat doi pasageri pentru a-i transporta în orașul Odessa din Ucraina. Explicîndu-i că se află în orașul Dubăsari, Eremia Vitalie i-a răspuns că va aduce el singur pasagerii în orașul Dubăsari, iar el, Bolocan Sergiu, contra sumei de 50 Euro de fiecare persoană, o să-i ducă la Odessa. A doua zi, aflîndu-se în orașul Dubăsari a fost telefonat de Eremia Vitalie care i-a comunicat că s-a pornit și cînd a ajuns din automobilul lui au coborît două persoane, un tînăr și o doamnă și s-au urcat în automobilul lui și s-au îndreptat spre orașul Odessa.

Reieșind din declarațiile lui Bugaian Leonid și Bolocan Sergiu, se constată că Proca Mihail le-a indicat acestora că, la data de 15.04.2008, la ora 05.50 să aștepte în fața Băncii Sociale de lîngă Academia de Științe Economice, de acolo Eremia Vitalie i-a transportat pe Bugaian Leonid și Cioina Silvia pînă la Dubăsari și s-a înțeles cu Bolocan Sergiu să-i transporteze pe acestea la Ucraina cu un alt automobil, ceia ce acesta a și făcut.

Cît privește declarațiile martorului Bolocan S. în instanța de fond acesta, din motive necunoscute, a invocat că ar fi fost influențat, abia la audierea lui în instanță, nefiind prezentate nici de către acesta și nici de către partea apărării careva probe în susținerea afirmațiilor date.

Astfel, declarațiile martorului Bolocan Sergiu depuse în ședința de judecată a instanței de fond se combat cu cele de la urmărirea penală, dar sunt analogice cu declarațiile lui Eremia Vitalie din cadrul urmăririi penale, ultimul, în cadrul audierii fiind asistat de către avocat, care nici după audierea sa și nici pînă la aceasta nu a declarat nici avocatului său și nici n-a depus careva plîngeri pe faptul influenței sale din partea organului de urmărire penală.

Inculpatul Eremia Vitalie, în cadrul urmăririi penale, a depus mărturii în prezența apărătorului, liber, fără presiuni, iar din partea apărătorului n-au fost înaintate careva obiecții referitoare la presiuni, și a recunoscut faptul că în perioada indicată, împreună și în comun acord cu Buga Sergiu și Proca Mihail și alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, i-a transportat pe Bugaian Leonid și Cioina Silvia în or.Odessa, Ucraina. Tot în aceiași zi, ajungînd în orașul Odessa, Ucraina, Leonid Bugaian și Silvia Cioina, au fost întîlniți de către o persoană nestabilită de către organul de urmărire penală pe nume „Ghena”, și el, împreună cu Proca Mihail și Buga Sergiu le-a transmis lui Bugaian Leonid și Silviei Cioina cartea de identitate falsă a cetățeanului Romîniei cu seria și numărul VS 135824 pe numele lui Bugaian Leonid și permisul fals de ședere în Italia cu seria și numărul SASA066724 pe numele acestuia și pe numele Silviei Cioina permis fals de ședere pe teritoriul Italiei cu seria și numărul F471947.

În ședința de judecată a instanței de fond inculpații Proca Mihail și Eremia

Vitalie au schimbat declarațiile și nu au recunoscut vinovăția, fapt apreciat de instanță critic, în scopul evitării de către acestea a răspunderii penale.

Luând în considerație cele menționate și probele acumulate în ansamblu, procurorul recurent consideră că, este demonstrată integral vinovăția lui Eremia Vitalie Andrei și Proca Mihail Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 362/1 alin.(2) lit.b), c) Cod penal.

Ținând cont de faptul că deși acuzatorul de stat a fost prezent la pronunțarea dispozitivului sentinței, însă aceasta n-a fost redactată și despre redactarea ei ultimul a fost înștiințat la 23.07.2012, apelul este depus în termenul prevăzut de lege, fără a cere repunerea în termen.

5.1. Avocatul Nicolae Marandici în numele inculpatului și inculpatul Proca Mihail, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) CPP, la fel au contestat cu recurs ordinar hotărârile nominalizate, solicitând casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința lui M. Proca, deoarece în acțiunile acestuia nu sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. 362/1 alin. (2) lit. b), c) Cod penal.

În susținerea recursului avocatul N. Marandici și inculpatul M. Proca au invocat că instanțele de fond și apel, la adoptarea hotărârilor sale nu au ținut pe deplin cont de prevederile art. 8; 26 alin. (3); 27 alin. (2); 365-376 ; 389 alin. (2); 101 alin. (1), (2); 414 alin.(3); 417 alin.(1) pct.8); 419 Cod de procedură penală precum și de pct. 4) al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție Nr. 10 din 24.04.2000, „Cu privire la respectarea normelor de procedură la adoptarea sentinței”, pct. 26) a Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție din 12.12.2005, nr.22, „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, de art. 6 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și art. 20 a Constituției R. Moldova.

Astfel, lipsa în acțiunile lui M. Proca a elementelor faptei infracționale prevăzute de art. 362/1 alin. (2) lit. b), c) Cod Penal, este pe deplin confirmată prin declarațiile lui M. Proca date în cadrul urmăririi penale precum și din cadrul cercetării judecătorești, declarațiile tuturor martorilor audiați și anume S. Cioina, L. Bugaian, S. Bolocan, la fel și declarațiile învinuitului S. Buga.

Mai mult, recurenții indică în recurs și faptul că urmărirea penală a fost efectuată cu multe încălcări de procedură și anume:

- raportul inspectorului superior al PCT CCTP căpitan de poliție A. Beșleaga a fost falsificat, fapt exprimat prin data indicate în acest raport;
- prezentarea spre recunoaștere a lui Proca de către Bugaian (f.d.56) și de către S. Cioina (f.d.316-317) au fost efectuate cu încălcările prevederilor art.116 Cod de procedură penală;
- la domiciliul lui Proca M. a fost efectuată percheziția, însă careva documente sau alte obiecte care ar avea atribuție la deplasarea cet.Cioina S. și Bugaian L. peste hotarele țării nu au fost depistate, (f.d.62-63);

- în ordonanța de punere sub învinuire a lui Proca M. din 25 mai 2010, în partea descriptivă se indică că cet. Buga Sergiu a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 362/1 alin. (2) lit. b), c) Cod Penal, iar în partea rezolutivă se dispune al pune sub învinuire pe Proca Mihail.

- în ordonanța de punere sub învinuire se indică că Proca urmărind scopul de profit a organizat intrarea și șederea ilegală pe teritoriul Republicii Italia a cetățenilor Republicii Moldova Leonid Bugaian și Silvia Cioina care nu sunt cetățeni sau rezidenți ai acestui stat, însă în toate explicațiile și procesele verbale de audiere a lui Bugaian acesta a declarat că a fost reținut în aeroportul din Odessa și în Italia nu a ajuns.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 22 ianuarie 2013, au fost admise recursurile ordinare, casată decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Cu referire la soluția instanței de apel, prin care s-a dispus încetarea procesului penal intentat în privința lui Proca Mihail în baza art. 362/1 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) CPP, deoarece există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, Colegiul lărgit a menționat următoarele.

Art. 63 alin. (6) CPP, în vigoare în anul 2008 (*cînd în speță s-a desfășurat ancheta penală*), stipula că, dacă pîna la expirarea termenilor indicate în alin. (2), nu s-a dispus scoaterea persoanei de sub urmărire penală, sau punerea sub învinuire, calitatea de bănuït încetează de drept. Încetarea de drept a calității de bănuït în legătură cu expirarea termenilor indicate în alin. (2), în cazul acumulării ulterioare a probelor suficiente, nu împiedică punerea persoanei sub învinuire pentru aceeași faptă.

În speță, dacă instanța de apel, s-a referit la Hotărîrea Curții Constituționale nr. 26 din 23.XI.2010, privind declararea neconstituțională a aliniatului (6) al art.63 Cod de procedură penală, atunci, potrivit prevederilor art. 28 alin. (2) al Legii cu privire la Curtea Constituțională, rezultă, că „*Actele normative sau unele părți ale acestora declarate neconstituționale devin nule și nu se aplica din momentul adoptării hotărîrii respective a Curții Constituționale*”.

Colegiul penal, a menționat că partea apărării n-a invocat pe parcursul urmăririi penale și în instanțele de judecată, motive ce țin de încălcarea prevederilor art. 63 CPP, or aceste motive în sensul art. 251 CPP nu duc la nulitatea absolută a actelor procedurale efectuate și, respectiv nu pot fi luate din oficiu.

Astfel spus, în atare circumstanțe, este greșită concluzia instanței de apel, precum că ordonanța de punere sub învinuire a lui Proca Mihail emisă la 10.02.2009 (f.d.210-211), este nulă și, că respectiv devin nule și toate celelalte acte procedurale adoptate în cauză.

Totodată, instanța de recurs a specificat că se evidențiază că, instanța de apel, în raport cu presupusele încălcări a legii procesuale penale, formal a aplicat

prevederile pct. 6) alin. (1) art.391 CPP, indicînd că, – „*există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală*”.

Însă, din interpretarea textuală a acestei legi nu rezultă că, presupusele încălcări a legii procesule penale, sunt acele circumstanțe care „*excluse sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală*”. Circumstanțele care exclud urmărirea penală sunt prevăzute la art. 275 CPP. Iar, la etapa judecării cauzei în instanța de judecată, procedura de încetare a procesului penal este reglementată de prevederile art. 332 CPP.

La fel, conform alin.(4) al art.251 CPP, încălcarea oricărei altei prevederi legale decît cele prevăzute în alin.(2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii - cînd partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale - cînd partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată cînd partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.

Din actele cauzei rezultă că, la terminarea urmăririi penale, cînd învinuitul Proca M. a luat cunoștință de materialele dosarului în prezența avocatului ales în bază de contract, aceștia n-au invocat despre nulitatea actelor procedurale efectuate pe parcursul urmăririi penale, ceea ce prezumă că au fost de acord cu legalitatea acestor acte procedurale.

Colegiul lărgit menționează că, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de achitare a inculpatului Eremia Vitalie, totodată instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de procuror în apel.

Astfel, instanța de recurs menționează că, principiul contradictorialității în procesul penal în sensul art. 24 CPP, presupune că instanța judecătorească nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii.

Însă, din textul deciziei contestate, se relevă că examinînd apelurile declarate de partea apărării, instanța de apel și-a întemeiat soluția bazîndu-se în exclusivitate pe declarațiile inculpaților Eremia Vitalie și Proca Mihail, fără a lua în considerație, trecînd cu vederea multitudinea de probe prezentate de partea acuzării în ședințele de judecată, probe care în opinia procurorului, demonstrează cu certitudine vina lui Eremia Vitalie în comiterea infracțiunii încriminate.

Astfel, instanța de apel, urma să se pronunțe asupra tuturor probelor administrate în cauză, inclusiv la declarațiile inculpatului Eremia Vitalie, acceptate de însăși instanța de apel, prin care acesta a recunoscut cîteva circumstanțe.

La fel, instanța de apel, indică că în privința lui Eremia V. s-a încălcat dreptul la apărare în instanța de fond, deoarece potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 07.12.2010 (f.d.22, vol. III), în calitate de apărător a inculpatului Eremia V. a fost admis avocatul Lozovscaia Tatiana, însă careva mandat la materialele cauzei nu a fost depistat.

Însă, în acest sens, instanța de apel, urma să ia în considerație că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată în prima instanță, avocata Lozovscaia Tatiana cu adevărat a participat la examinarea cauzei și a apărut interesele inculpatului Eremeia V., iar careva obiecții împotriva avocatei, ultimul n-a invocat în cererea de apel. În atare circumstanțe, instanța de apel, trebuia să pună în discuția părților problema cu dispariția mandatului din dosar, însă acest motiv nu poate servi temei pentru achitarea inculpatului.

Privitor la argumentele apărării precum că declarațiile martorilor Bolocan Sergiu și ale Silviei Cioina sunt date sub influența colaboratorilor de poliție instanța de apel n-a luat în considerație că, în ședința de judecată a instanței de fond, procurorul participant a prezentat ordonanța de neîncepere a urmăririi penale emisă la plîngerea martorului Cioina Silvia din 26 mai 2008, anexată la materialele cauzei, prin care s-a constatat că, o careva influență a colaboratorilor de poliție asupra acestor martori n-a avut loc, respectiv această ordonanță n-a fost contestată în ordinea art.313 CPP.

Luînd în considerație că, odată ce recursul declarat de procuror a fost admis cu casarea deciziei instanței de apel și rejudecarea cauzei în privința ambilor inculpați Eremia Vitalie și Proca Mihail, a fost admis și recursurile declarate de avocatul Marandici Nicolae în numele inculpatului și de inculpatul Proca Mihail în care se solicită achitarea inculpatului, deoarece instanța de apel prin soluția adoptată, nu a examinat fondul apelurilor declarate de partea apărării cu privire la nevinovăția lui Proca Mihail, dar a încetat procesul penal din alte motive.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel din 26 mai 2014, au fost admise apelurile declarate, casată, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 20 februarie 2012 și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit ordinei stabilite pentru prima instanță, prin care:

Potrivit art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, s-a dispus încetarea procesului penal pornit în baza art. 362¹ alin. (2) lit. b), c) Cod penal în privința lui Eremia Vitalie și Proca Mihail, pe motiv că a intervenit termenul de prescripție a răspunderii penale prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal.

7.1. Instanța de apel în motivarea soluției sale a invocat că, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinînd probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, ajungînd la concluzia că inculpații Proca Mihail și Eremia Vitalie se fac vinovați în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 362¹ alin. (2) lit. b), c) CP.

Afirmațiile apelanților că inculpații sunt nevinovați nu pot fi admise, deoarece martorul Bugaian Leonid la fiecare audiere a făcut declarații consecvente. Mai mult, deși acesta a fost audiat în SUA, procesul-verbal din lipsa emiterii comisiei rogatorii către autoritățile acestui stat, nu poate fi declarat nul, deoarece el

a fost audiat nu de către autoritățile statului respectiv dar nemijlocit de către procurorul care efectua conducerea urmăririi penale și avea dreptul de a efectua acțiunea procesuală respectivă legal. Atît în cadrul audierii inițiale de către organul de urmărire penală, cît și la audierea repetată, martorul Bugaian Leonid a declarat că *„...în acest timp de ei s-a apropiat un automobil de model „Mercedes”, la volanul căruia se afla Eremia Vitalie. El le-a spus să urce în mașină deoarece vor merge cu el pînă la Dubăsari, iar de acolo vor pleca mai departe cu alt automobil spre Ucraina”*. Aceste declarații demonstrează cu certitudine că Eremia Vitalie era implicat în procedura de organizare a migrării ilegale a părților vătămate.

Afirmațiile făcute de Eremia Vitalie în instanța de fond și în cea de apel precum că nu este vinovat și că n-a întreprins acțiuni pentru migrarea ilegală a martorilor și că nu a acționat împreună cu Proca Mihail, se resping prin declarațiile făcute de martorul Bugaian Leonid (f. d. 55, 227 vol. I) potrivit cărora *„...în holul hotelului „Zarea” a venit Eremia Vitalie, i-a făcut din deget, l-a chemat după el pe condor și l-a întrebat dacă a adus banii și cînd i-a răspuns că da, Eremia Vitalie i-a dat pașaportul și i-a spus ca mîine dimineață să fie lîngă ASEM și vor pleca. Dimineața, el și Silvia au urcat la el în automobil, pe drum Eremia Vitalie le-a spus să declare la vamă că pleacă în orașul Kiev în ospeție, iar cînd au ajuns la Dubăsari, el, Eremia Vitalie, a oprit automobilul lîngă un automobil de model „Audi” cu numere de înmatriculare din orașul Chișinău și Eremia Vitalie le-a spus că vor pleca cu acest automobil pînă în orașul Odessa”*.

Referitor la faptul că declarațiile martorului Bugaian Leonid, care au fost date citirii în ședința de judecată, nu pot fi luate în considerație deoarece nu s-a efectuat confruntarea cu părțile, instanța de fond a menționat în sentință că în cadrul urmăririi penale între martorul Bugaian Leonid și bănuții Proca Mihail și Buga Sergiu a fost efectuată procedura de confruntare. Bănuții s-au refuzat de a răspunde la întrebările acordate, însă organul de urmărire penală, întru respectarea prevederilor art. 113 CPP, a acordat dreptul la apărare acestora și posibilitatea de a pune întrebări martorului, însă aceștia benevol au refuzat la dreptul său, din care motive, argumentul că confruntarea nu a fost efectuată, nu poate fi apreciat ca fiind temeinic. Mai mult ca atît, după cercetarea declarațiilor martorului Bugaian Leonid în ședința de judecată a instanței de fond, nici din partea apărătorilor, nici din partea inculpaților nu au parvenit careva obiecții, din care considerente se apreciază că partea apărării în mod tacit a recunoscut declarațiile martorului Bugaian Leonid.

Totodată, instanța de apel a remarcat că nu se constată încălcarea prevederilor art. 116 CPP ce ține de recunoașterea persoanei după fotografie și anume a lui Proca Mihail de către Bugaian Leonid (f.d. 56, vol. I) și de către Cioină Silvia (f.d. 316-317, vol. II), din motiv că atît procesul verbal de recunoașterea persoanei după fotografie cît și ordonanța de punere sub învinuire

sunt acte procedurale și în cazul în care sunt încălcate prevederile legale referitoare la punerea sub învinuire a persoanei sau recunoașterea persoanei după fotografie, nu atrage nulitatea absolută a actului procedural respectiv, deoarece nu se află sub incidența art. 251 alin. (2) CPP.

Din materialul cauzei rezultă că, și procesul verbal de recunoașterea persoanei după fotografie cât și ordonanța de punere sub învinuire au fost emisă în prezența inculpatului Proca Mihail și apărătorului său, fiind semnată. În cursul efectuării acțiunii respective, precum și la terminarea urmăririi penale, când învinuitul Proca Mihail a luat cunoștință de materialele dosarului, ordonanța de punere sub învinuire nu a fost contestată.

Privitor la argumentele apărării precum că declarațiile martorilor Bolocan Sergiu și ale Silviei Cioina sunt date sub influența colaboratorilor de poliție, instanța le-a respins, or în ședința de judecată a instanței de fond, procurorul participant a prezentat ordonanța de neîncepere a urmăririi penale emisă la plîngerea martorului Cioina Silvia sin 26 mai 2008, anexată la materialele cauzei, prin care s-a constatat că, o careva influență a colaboratorilor de poliție asupra acestor martori n-a avut loc, respectiv această ordonanță n-a fost contestată în ordinea art. 313 CPP.

Colegiul, analizînd declarațiile făcute de martorul Bolocan Sergiu pe întreg procesul penal, prin prisma art. 101 CPP, a conchis că sunt pertinente, utile, veridice și concludente cele făcute de urmărirea penală, or ele sunt analogice cu declarațiile lui Eremia Vitalie din cadrul urmăririi penale, ultimul, în cadrul audierii fiind asistat de către avocat, care nici după audierea sa și nici pînă la aceasta nu a declarat nici avocatului său și nici n-a depus careva plîngeri pe faptul influenței sale din partea organului de urmărire penală.

În aceeași ordine de idee, la baza hotărîrii au fost puse și declarațiile făcute de inculpatul Eremia Vitalie, în cadrul urmăririi penale, în prezenta apărătorului, liber, fără presiuni, iar din partea apărătorului n-au fost înaintate careva obiecții referitoare la presiuni, în cadrul cărora el a recunoscut faptul că: *„...în perioada indicată, împreună și în comun acord cu Buga Sergiu și Proca Mihail și alte persoane, nestabilite de către organul de urmărire penală, i-a transportat pe Bugaian Leonid și Cioina Silvia în or. Odessa, Ucraina. Tot în aceeași zi, ajungînd în orașul Odessa, Ucraina, Leonid Bugaian și Silvia Cioina, au fost întîlniți de către o persoană nestabilită de către organul de urmărire penală pe nume „Ghena”, și el, împreună cu Proca Mihail și Buga Sergiu le-a transmis lui Bugaian Leonid și Silviei Cioina cartea de identitate falsă a cetățeanului Romîniei cu seria și numărul VS 135824 pe numele lui Bugaian Leonid și permisul fals de ședere în Italia cu seria și numărul SASA066724 pe numele acestuia și pe numele Silviei Cioina permis fals de ședere pe teritoriul Italiei cu seria și numărul F471947...”*.

Totodată, Colegiul a specificat că afirmațiile apelanților se infirmă prin

materialele administrate la cauza penală.

Cercetînd probele cauzei penale, instanța a conchis că instanța de fond a reținut ca dovedită fapta inculpaților atît sub aspectul elementului material al laturii obiective, cît și al laturii subiective, care în speță îmbracă forma intenției directe și a încadrat corect faptele în infracțiunea prevăzută la art. 362¹ alin. [2] lit. b), c) CP, iar afirmațiile avocaților-apelanți și a inculpaților-apelanți nu sunt probate și poartă un caracter declarativ.

S-a conchis că, deși Proca Mihail și Eremia Vitalie au săvîrșit infracțiunea imputată, ei nu pot fi pedepsiți conform sancțiunii art. 362¹ alin. (2) lit. b), c) CP.

Conform art. 60 CP, persoana se liberează de răspunderea penală dacă din ziua săvîrșirii infracțiunii au expirat cinci ani de la comiterea unei infracțiuni mai puțin grave.

Din materialele cauzei penale rezultă că infracțiunea de organizarea ilegală a migrațiunii a fost comisă de inculpați în anul 2008, depășindu-se termenul de atragere la răspunderea penală prevăzut de Legea penală și Colegiul penal a dispus încetarea procesului penal în privința lui Eremia Vitalie și Proca Mihail, invocînd aplicarea art. 332 alin. (1) CPP prin prisma art. 60 CP.

8. Avocatul Nicolae Marandici în numele inculpatului Proca Mihail, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) CPP, a contestat cu recurs ordinar sentința instanței de fond și decizia instanței de apel din 26 mai 2014, solicitînd casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare în privința lui Proca Mihail.

Avocatul-recurent în motivarea recursului a menționat faptul că, învinuirea înaintată lui Proca Mihail nu și-a găsit confirmarea pe parcursul examinării cauzei penale, iar probele cercetate a cauzei penale și declarațiile părților au fost apreciate eronat, mai mult, procurorul nu a prezentat probe veridice care ar confirma vinovăția inculpatului.

Totodată, nici un martor nu a declarat că Proca Mihail ar fi comis organizarea migrațiunii ilegale a lui Bolocan și Cioină sau că acesta ar fi avut un folos financiar sau material.

La judecarea apelului de către instanța de apel a fost ignorat principiul nemijlocirii examinării probelor de către instanța de judecată și nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

8.1. Inculpatul Eremia Vitalie, a atacat cu recurs ordinar hotărîrile judecătorești, solicitînd casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare.

În motivarea cerințelor sale inculpatul recurent a invocat că, instanțele ierarhic inferioare au dat o apreciere eronată probelor administrate la cauza penală și anume asupra declarațiilor martorilor.

Totodată, recurentul menționează că i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, deoarece nu a știut pentru ce faptă este bănuț, învinuit, iar învinuirea nu

este formulată clar și nu cuprinde date cu privire la acțiunile ilegale concrete întreprinse de el.

9. Judecând recursurile ordinare și verificând legalitatea hotărîrilor atacate în baza materialelor din dosar și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează, că acestea urmează a fi respinse din următoarele considerente:

Conform art. 424 Cod de procedură penală, *instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, însă fără a i se agrava situația.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul penal lărgit reține că, raportînd prevederile menționate mai sus, avocatul în recursul său invocă ca temei pentru recurs pct. 6) și 8) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală și anume: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; cînd fapta imputată nu întrunește elementele infracțiunii.*

Totodată, instanța de recurs specifică că, inculpatul Eremia Vitalie cu toate că în recursul declarat nu a invocat careva eroare de drept, din conținutul acestuia rezultă eroarea prevăzută tot la pct. 8 al aceluiași articol menționat.

Colegiul menționează că, ambii recurenți în recursurile lor indică erorile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, dar de fapt invocă dezacordul său cu aprecierea probelor de către instanța de judecată, probe care în viziunea lor confirmă nevinovăția lui Proca Mihail și Eremia Vitalie.

În acest sens Colegiul lărgit precizează că, potrivit art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și oricăror probe noi prezentate instanței de apel.*

Alin. (4) și (5) ale aceleiași norme prevăd că, *în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor și instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Conform cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvîrșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis,

dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

Instanța de recurs menționează că, instanța de apel a respectat prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală, s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar soluția acesteia se întemeiază pe o bună motivare.

Astfel, se precizează că instanța de apel rejudecând apelurile declarate corect a conchis că, prima instanță a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, ajungând la concluzia că inculpații Proca Mihail și Eremia Vitalie se fac vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 362¹ alin. (2) lit. b), c) CP.

În aceeași ordine de idei instanța de recurs statuează, că argumentele recurenților cum ar fi aprecierea eronată a probelor și anume a declarațiilor martorilor, în viziunea Colegiului, sunt declarative și neîntemeiate, deoarece referitor la declarațiile martorului Bugaian Leonid, atât prima instanță cât și instanța de apel, au specificat că acestea nu pot fi luate în considerație, pentru că nu s-a efectuat confruntarea cu părțile, instanța de fond a menționat în sentință că în cadrul urmăririi penale între acest martor Bugaian Leonid și bănuții Proca Mihail și Buga Sergiu a fost efectuată procedura de confruntare, însă bănuții s-au refuzat de a răspunde la întrebările formulate, însă organul de urmărire penală, întru respectarea prevederilor art. 113 Cod de procedură penală, respectând dreptul la apărare a acestora și oferindu-le posibilitatea de a pune întrebări martorului, însă aceștia benevol au refuzat la dreptul său, din care motive, argumentul că confruntarea nu a fost efectuată, nu poate fi apreciat ca fiind temeinic. Mai mult ca atât, după cercetarea declarațiilor martorului Bugaian Leonid în ședința de judecată a instanței de fond, nici din partea apărătorilor, nici din partea inculpaților nu au parvenit careva obiecții, din care considerente se apreciază că partea apărării în mod tacit a recunoscut declarațiile martorului Bugaian Leonid.

Referitor la declarațiile martorului Bolocan Sergiu, Colegiul statuează că instanța de apel analizând declarațiile acestuia pe întreg procesul penal, a conchis că pertinente, utile, veridice și concludente sunt cele făcute la urmărirea penală, or ele sunt analogice cu declarațiile lui Eremia Vitalie din cadrul urmăririi penale, ultimul, în cadrul audierii fiind asistat de către avocat, care nici după audierea sa și nici pînă la aceasta nu a declarat nici avocatului său și nici n-a depus careva plîngeri pe faptul influenței sale din partea organului de urmărire penală.

Astfel, în viziunea Colegiului lărgit, instanțele inferioare corect au apreciat declarațiile martorilor, iar argumentele recurenților, precum că probele administrate au fost apreciate incorect și unilateral, sunt neîntemeiate.

Cu referire la temeiul pentru recurs, invocat de către avocatul-recurent prevăzut de la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și *anume nu au fost*

întrunite elementele infracțiunii, Colegiul penal lărgit relevă că acest temei este aplicabil în situația când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea), or nici acest temei de casare nu s-a confirmat în cauza dată, deoarece instanțele corect au reiterat că, în acțiunile inculpaților sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunii încriminate.

Astfel, Colegiul constată că, situația a fost bine stabilită de către instanțele de judecată, în urma analizei coroborate a întregului ansamblu probator administrat, aprecierea dată faptelor este justă și corespunde situației de fapt reținute, în mod corect concluzionând că sunt îndeplinite în cauză condițiile tragerii la răspundere penală a lui Proca Mihai și Eremia Vitalie sub aspectul infracțiunii încriminate.

Suplimentar, la acest capitol Colegiul penal remarcă, că potrivit doctrinei juridice, latura subiectivă a infracțiunii de organizare a migrației ilegale se manifestă în primul rând sub formă de intenție directă, deoarece făptuitorul înțelege că prin acțiunile sale organizează intrarea, șederea sau tranzitarea ilegală. De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special - a scopului de obținere, direct sau indirect, a unui folos financiar sau material.

Luând în considerație cele reținute mai sus referitor la elementele infracțiunii, în raport cu decizia instanței de apel, instanța de recurs menționează că s-a dovedit cu certitudine vinovăția inculpaților și corect au fost încadrate acțiunile acestora în baza art. 362¹ alin. (2) lit. b), c) CP.

Astfel, instanța de recurs conchide că, asupra acestui argument instanțele inferioare corect și-au expus opinia pe larg argumentată în deciziile recurate.

Colegiul constată, că în prezenta cauză nu se întrevăd erori de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală și ca urmare hotărârile atacate sunt legale și întemeiate, instanțele de fond dând o apreciere corectă probelor administrate, examinându-le multilateral, iar motivarea soluțiilor fiind bazate respectiv pe ele.

Rezumând cele expuse mai sus, Colegiul penal lărgit conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante prevăzute la art. 414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, în cauză nu s-au comis erorile de drept la care se face referință și prin urmare nu există temei pentru casarea soluției adoptate, Colegiul considerând atât sentința primei instanțe cât și decizia instanței de apel legale și întemeiate, iar recursurile inadmisibile, urmând a fi respinse cu menținerea hotărârilor contestate.

10. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de avocatul Nicolae Marandici în numele inculpatului Proca Mihail și de inculpatul Eremia Vitalie împotriva sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 20 februarie 2012 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2014, în cauza penală în privința lui Proca Mihail și Eremia Vitalie, cu menținerea hotărârilor atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 22 decembrie 2014.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Ion Guzun

Valentina Clevadî